

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сагил сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: УВА-2024/92/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаангом хот

2024 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан

Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Т.Намжил

Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	.....
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	.....
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	.....
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	.....
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	.....
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	.....
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	.....
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	.....
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	.....
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	.....
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	.....
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	.....
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	.....
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	.....
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	.....
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	.....
3.5.3 Нэмэлт төсөв	.....
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	.....
4.1 Ерөнхий зүйл	.....
4.2 Материаллаг байдал	.....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	.....
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	.....
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	.....
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	.....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	.....
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	.....
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	.....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	.....
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

САГИЛ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Б.СУМЪЯА ТАНАА

2024.02.15 № УВА-2024/02/НА-СТА-ТЦГ
танай _____ -ны № _____ -т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сагил сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Сагил сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 2023 онд 5 захирамжаар нийт 5,617.8 мянган төгрөгийн бэлэг дурсгал, шагнал, урамшуулал олгосон, шатах тослох материалын зардлаас 2,427.9 мянган төгрөгийг илүү шилжүүлэн санхүүгийн тайланд материалын үлдэгдлээр тайлагнаж авлага тусгаагүй нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсэгт “Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална”, 4.2 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 4.1-д заасан зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ”, 4.2.6 дахь заалтад “Үндсэн чиг үүрэг, үйл ажиллагаатай холбоогүй хандив, тусламжийн шинжтэй зарлага, санхүүжилт гаргахгүй”, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3 дахь заалтад “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, 15.1.5 дахь заалтад “Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтад “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй

0200200179

байх” гэж заасныг зөрчин гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байх бөгөөд нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар гүйцэтгэсэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 1,275,140.9 сая төгрөгийн барилга, Сумын төвийн тохижилт 1,528,528.2 мянган төгрөгийн ажлыг данс бүртгэлд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	94,504,936.10	103,828,316.10
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	-	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	-
335	Бусад авлага	-	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	94,504,936.10	103,828,316.10
351	Түүхий эд материал	-	-
354	Хангамжийн материал	73,257,603.10	71,042,983.10
35410	Бичиг хэргийн материал	179,600.00	254,100.00
35420	Аж ахуйн материал	55,312,503.10	65,545,003.10
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	5,945,500.00	2,816,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	2,427,880.00
35450	Барилгын засварын материал	-	-
35460	Хүнсний материал	-	-
35470	Бусад хангамжийн материал	11,820,000.00	-
35600	Мал амьтад	21,247,333.00	32,785,333.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,358,102,730.46	4,170,138,501.71
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,358,102,730.46	4,170,138,501.71
391	Газар	-	-
392	Биет хөрөнгө	1,220,236,530.46	4,035,058,852.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,052,867,309.00	2,663,652,469.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(279,735,438.79)	(345,914,487.10)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	241,055,000.00	184,835,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(112,216,318.85)	(95,478,402.40)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	144,981,564.00	154,771,364.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(75,633,794.39)	(100,072,495.41)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	80,378,627.61	80,378,627.61
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,856,718.38)	(50,608,202.00)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	62,945,000.00	1,281,817,164.30
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,082,111.35)	(20,271,777.84)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	169,961,690.00	345,934,719.30
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,428,278.39)	(63,985,127.79)
393	Биет бус хөрөнгө	137,866,200.00	135,079,649.64
39301	Програм хангамж	1,555,000.00	1,555,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,555,000.00)	(1,555,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	137,866,200.00	137,866,200.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(2,786,550.36)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,452,607,666.56	4,273,966,817.81
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	6,216,406.13	6,778,872.43
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,216,406.13	6,778,872.43
413	Өглөг	6,216,406.13	6,778,872.43
4136	Бусад өглөг	6,216,406.13	6,778,872.43
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	3,238,706.13	614,872.43
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,977,700.00	6,164,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,466,391,260.43	4,267,187,945.38
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,466,391,260.43	4,267,187,945.38
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	396,403,265.00	396,403,265.00
51101	Өмч: - төрийн	396,403,265.00	396,403,265.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	892,366,541.33	3,713,163,226.28
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	892,366,541.33	892,366,541.33

51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	2,820,796,684.95
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	157,621,454.10	157,621,454.10
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,452,607,666.56	4,273,966,817.81

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	896,604,390.00	3,824,944,682.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	19,225,018.00	3,017,168,354.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	19,225,018.00	3,017,168,354.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	19,225,018.00	3,017,168,354.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	19,225,018.00	3,017,168,354.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	877,379,372.00	807,776,328.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	170,230,672.00	15,587,428.00
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөнөөс	1,502,400.00	0
	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	-	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	165,580,272.00	9,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,148,000.00	6,587,428.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	707,148,700.00	792,188,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	707,148,700.00	792,188,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	735,017,571.2	1,004,147,997.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	735,017,571.2	1,004,147,997.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	676,559,374.1	842,648,999.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	279,558,655.00	431,892,940.46
210101	Үндсэн цалин	215,907,609.00	370,190,883.86
210104	Урамшуулал	8,461,361.00	10,302,538.80
210105	Гэрээт ажлын хөлс	55,189,685.00	51,399,517.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,847,210.49	51,679,623.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,825,751.2	36,629,145.96
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,800,802.49	4,310,404.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,240,722.00	3,448,454.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	515,183.05	748,116.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,464,751.75	6,543,501.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	62,699,308.85	69,118,116.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,921,663.45	11,672,950.63
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	0	1,600,000.00
210302	Түлш, халаалт	54,777,645.40	55,845,166.30
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,666,015.00	24,938,170.00
210401	Бичиг хэрэг	3,074,500.00	3,001,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,240,735.00	19,963,320.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,681,710.00	1,402,500.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	522,670.00	570,400.00
210404	Ном, хэвлэлийн зардал	146,400.00	-
2105	Норматив зардал		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,132,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,296,950.00	6,264,000.00
210601	Багаж хэрэгсэл	-	150,000.00
210604	Урсгал засвар	5,296,950.00	6,114,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,716,000.00	9,316,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,716,000.00	9,316,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,011,115.00	2,061,788.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	782,000.00	357,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	59,400.00	245,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	132,984.00	311,432.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	330,000.00	430,000.00
210807	Газрын төлбөр	259,531.00	408,256.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	258,632,119.8	247,378,360.75
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	103,964,140.00	42,167,978.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,817,200.00	1,826,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	144,850,779.80	203,384,382.75
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	58,458,197.06	161,498,997.21
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,892,000.00	31,574,800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,368,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,560,000.00	7,223,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	11,964,000.00	24,351,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	31,566,197.06	129,924,197.21
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,566,197.06	129,924,197.21
213404	Хөрөнгийн		
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		-
223001	Бусад хөрөнгө		-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	161,586,818.84	2,820,796,684.95
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	161,586,818.84	2,820,796,684.95

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>877,379,372.00</u>	<u>807,776,328.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>877,379,372.00</u>	<u>807,776,328.00</u>
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	170,230,672.00	15,587,428.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөнөөс	1,502,400.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	165,580,272.00	9,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,148,000.00	6,587,428.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	707,148,700.00	792,188,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	707,148,700.00	792,188,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>592,290,100.00</u>	<u>807,776,328.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>592,290,100.00</u>	<u>807,776,328.00</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>533,831,902.9</u>	<u>646,325,330.79</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	279,578,655.00	430,953,813.66
210101	Үндсэн цалин	207,142,012.00	275,887,693.88
210102	Нэмэгдэл	33,782,899.00	102,609,194.87
210104	Урамшуулал	8,413,744.00	10,302,538.80
210105	Гэрээт ажлын хөлс	30,240,000.00	42,154,386.11
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,828,730.49	52,618,750.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,807,271.2	36,629,175.96
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,800,802.49	4,310,404.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,240,722.00	3,448,454.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	515,183.05	748,116.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,464,751.75	7,482,598.51
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	62,166,963.45	71,741,950.63
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,921,663.45	11,672,950.63
210302	Түлш, халаалт	54,245,300.00	58,469,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус		1,600,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,399,640.00	15,552,376.00
210401	Бичиг хэрэг	2,570,500.00	2,408,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,291,030.00	10,617,961.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,681,710.00	1,402,500.00
210404	Ном, хэвлэл	146,400.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		634,215.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	710,000.00	488,800.00
2105	Норматив зардал	800,000.00	
	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,766,450.00	10,539,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,539,000.00	9,939,800.00

210604	Урсгал засвар	8,227,450.00	600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,158,300.00	5,709,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,158,300.00	5,709,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,284,449.00	2,361,788.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	735,000.00	657,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	59,400.00	245,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	132,984.00	311,432.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	330,000.00	430,000.00
210807	Газрын төлбөр	579,865.00	408,256.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	115,848,715.00	56,847,152.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	106,451,515.00	54,601,152.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,397,200.00	2,246,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	58,458,197.06	161,450,997.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,892,000.00	31,526,800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,368,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,560,000.00	7,175,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	11,964,000.00	24,351,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	31,566,197.06	129,924,197.21
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,566,197.06	129,924,197.21
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	285,089,272.00	
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	285,089,272.00	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	285,089,272.00	
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	285,089,272.00	
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	285,089,272.00	
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6) =(4)-(5)	(285,089,272.00)	
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)		
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	284,941,265.00	157,621,454.10	730,779,722.49		1,173,342,441.59
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	284,941,265.00	157,621,454.10	730,779,722.49		1,173,342,441.59
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			112,309,683.60		112,309,683.60
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	396,403,265.00	157,621,454.10	892,366,541.33		1,446,391,260.43
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	396,403,265.00	157,621,454.10	892,366,541.33		1,446,391,260.43
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	396,403,265.00	157,621,454.10	892,366,541.33		1,446,391,260.43
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын	-	-	-	-	-

	хөрвүүлэлтийн зөрүү				
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-		2,820,796,684.95	2,820,796,684.95
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	396,403,265.00	157,621,454.10	3,713,163,226.28	4,267,187,945.38

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	811,244,100.00	677,852,130.79	133,391,969.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	811,244,100.00	677,852,130.79	133,391,969.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	769,828,700.00	646,325,330.79	123,503,369.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	453,710,800.00	430,953,813.66	22,756,986.34
210101	Үндсэн цалин	396,810,800.00	275,887,693.88	120,923,106.12
210102	Нэмэгдэл		102,609,194.87	(102,609,194.87)
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт			
210104	Урамшуулал	10,700,000.00	10,302,538.80	397,461.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	46,200,000.00	42,154,386.11	4,045,613.89
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,713,900.00	52,618,750.50	4,095,149.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,565,400.00	36,629,175.96	1,936,224.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,537,200.00	4,310,404.63	226,795.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,629,700.00	3,448,454.90	181,245.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	907,400.00	748,116.50	159,283.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,074,200.00	7,482,598.51	1,591,601.49
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	73,593,500.00	71,741,950.63	1,851,549.37
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,084,500.00	11,672,950.63	1,411,549.37
210302	Түлш, халаалт	58,469,000.00	58,469,000.00	
210303	Цэвэр, бохир ус	2,040,000.00	1,600,000.00	440,000.00
210304	Байрны түрээс			
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,422,400.00	15,552,376.00	(129,976.00)
210401	Бичиг хэрэг	1,931,600.00	2,408,900.00	(477,300.00)
210402	Тээвэр, шатахуун	9,817,900.00	10,617,961.00	(800,061.00)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,991,800.00	1,402,500.00	589,300.00
210404	Ном, хэвлэл	240,000.00		240,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	950,000.00	634,215.00	315,785.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	491,100.00	488,800.00	2300.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал			
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,692,100.00	10,539,800.00	152,300.00

210601	Багаж, техник хэрэгсэл	9,940,000.00	9,939,800.00	200.00
210604	Урсгал засвар	752,100.00	600,000.00	152,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,815,800.00	5,709,700.00	106,100.00
210701	Гадаад албан томиллолт			
210702	Дотоод албан томиллолт	5,815,800.00	5,709,700.00	106,100.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах			
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,510,700.00	2,361,788.00	1,148,912.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	815,000.00	657,000.00	158,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	288,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.00	245,100.00	154,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	362,500.00	311,432.00	51,068.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	220,000.00	22,000.00	198,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	500,000.00	430,000.00	70,000.00
210807	Газрын төлбөр	810,000.00	408,256.00	401,744.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,369,500.00	56,847,152.00	93,522,348.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,286,600.00	54,601,152.00	612,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,082,900.00	2,246,000.00	1,836,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	41,415,400.00	31,526,800.00	9,888,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,415,400.00	31,526,800.00	9,888,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,182,400.00	24,351,800.00	9,830,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,233,000	7,175,000.00	58,00.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	811,244,000.00	677,852,130.79	133,391,869.21
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	792,188,900.00	664,386,974.79	127,801,925.21
132001	Орон нутгийн төсвөөс	792,188,900.00	664,386,974.79	127,801,925.21
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	19,055,000.00		19,055,000.00
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	19,055,000.00		19,055,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		13,465,156.00	(13,465,156.00)
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		8,997,728.00	(8,997,728.00)
131105	Төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		4,467,428.00	(4,467,428.00)
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ			
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО			

610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага			
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	31	31	0
620001	Удирдах ажилтан	3	3	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13	13	0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	0
620004	Гэрээт ажилтан	10	10	0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		13,465,156.00	(13,465,156.00)
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		13,465,156.00	(13,465,156.00)
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		13,465,156.00	(13,465,156.00)
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		1,306,220.00	(1,306,220.00)
210401	Бичиг хэрэг		494,200.00	(494,200.00)
210402	Тээвэр, шатахуун		812,020.00	(812,020.00)
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал			
210604	Урсгал засвар			
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		10,036,664.00	(10,036,664.00)
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		10,036,664.00	(10,036,664.00)
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ			
2200	Дотоод эх үүсвэрээр			
223001	Бусад хөрөнгө			
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		13,465,156.00	(13,465,156.00)
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		13,465,156.00	(13,465,156.00)
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		8,997,728.00	(8,997,728.00)
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		4,467,428.00	(4,467,428.00)
131106	Төсвийн урамшуулал		00.00	
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 187,475.1 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 179,429.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 8,045.7 мянган төгрөгийн алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:**Залруулсан алдаа:**

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага” гэж заасныг зөрчин аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 16/09 дүгээр “Үндсэн хөрөнгө бүртгэх тухай” тогтоолын хавсралтад тусгагдсан Загвар хоршоод, орон нутгийн хөгжлийг дэмжих барилга /Увс/ багц 2 “Сүү, цагаан идээ боловсруулах цехийн барилга” 179,429.4 мянган төгрөгийн ажлыг данс бүртгэлд тусгаагүй байсныг талруулга хийлгэж тусгуулсан.

Зөрчлийн утга:

1. Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 2023 оны А/30 дугаар захирамжаар Улаанбаатар хотод “Алсын хараа-2050” хэлэлцүүлэгт оролцох, Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт хотуудад нутгийн зөвлөлийн гишүүдтэй уулзахад зориулан 2,000.0 сая төгрөгийн 50 ширхэг бэлгийн багц худалдан авсан, 2023 оны А/42 дугаар захирамжаар эх үрсийн баярын үйл ажиллагаанд зориулан 175.0 мянган төгрөгөөр 7 ширхэг цүнх, 24.5 мянган төгрөгөөр 7 ширхэг цэцэг худалдан авсан, 2023 оны А/63 дугаар захирамжаар Гаадан хамбын мэндэлсний 100 жилийн ойн бэсрэг наадмын морь, бөхийн шагналд 1,000.0 мянган төгрөг зарцуулсан, 2023 оны Б/11 дүгээр захирамжаар Засаг даргын тамгын газрын дарга Д.Сумъяад цэрэг татлагын ажлыг сайн зохион байгуулсан гэж 418.3 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон, 2023 оны А/74 дүгээр захирамжаар Монгол улсын гавьяат эмч цол тэмдгээр шагнагдсан иргэнд 2,000.0 мянган төгрөг олгосон байна.
2. Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтад “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэж заасныг зөрчин шатах тослох материалын зардлаас 2,427.9 мянган төгрөгийг илүү шилжүүлэн санхүүгийн тайланд материалын үлдэгдэлээр тайлагнаж авлага тусгаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

3. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсэгт “Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална”, 4.2 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 4.1-д заасан зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ”, 4.2.6 дахь заалтад “Үндсэн чиг үүрэг, үйл ажиллагаатай холбоогүй хандив, тусламжийн шинжтэй зарлага, санхүүжилт гаргахгүй”, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3 дахь заалтад “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, 15.1.5 дахь заалтад “Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллах.
4. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллах.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгө данс бүртгэлд тусгаагүй	1	179,429.4					1	179,429.4				
Дүн	1	179,429.4					1	179,429.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль зөрчин зардал гаргасан.	1	5,617.8					1	5,617.8				
Авлагыг данс бүртгэлд тусгаагүй	1	2,427.9					1	2,427.9				
Дүн	2	8,045.7					2	8,045.7				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		

Бэлтгэсэн: Ахлах аудитор

Т.Намжил огноо:

Анхан шатны хяналт хийсэн:
Аудитын менежер

М.Бат-Амгалан огноо:

Хоёр дах шатны хяналт хийсэн:
Дарга, тэргүүлэх аудитор

М.Батсуурь огноо:

